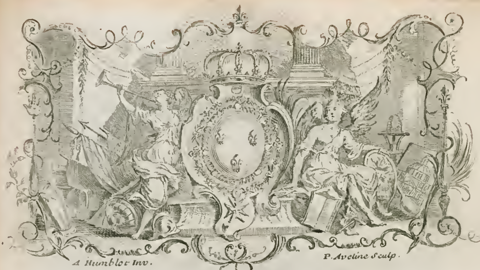

D. O. M.

THESES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

PRO peculiari textu & conſtitutione organicâ ſuos humani corporis pars quælibet patitur morbos. Hujus veritatis ſpecimen habes in glandulis, quæ, communibus obnoxiæ, propriis etiam & ab ipſarum ſtructurâ pendentibus vexantur morbis. Scirrhum etenim in illis frequentiùs naſci ſolitum, eas idiopaticè ut plurimùm afficere, & ex experientiâ, & ex conſideratâ tùm partium ſtructurâ tùm liquidorum glandulas permeantium indole, facilè deducendum. De iſto frequenti glandularum morbo dicturi, pauca de earumdem Anatome præmittemus.

Duplicis generis apud Anatomicos admittuntur glandulæ, Conglobatæ scilicet & Conglomeratæ. Hocce geminum glandularum genus, habitu exteriori sic denominatum nobis usu potissimùm distinguetur.

Glandulas conglobatas appellamus illas quarum usus ad lympham spectat, conglomeratas verò quæ liquorem peculiarem à communi separant alveo. Hæ vasculis omnis generis constant, liquidumque singulare in ipsis à sanguine allato per canales, ut aiunt, secretorios separatur, secretumque per emissaria quædam excernitur, varios usus præstiturum *.

Simplices sunt vel compositæ, illæ folliculi sunt quidam intrà quos humor singularis depositus, fotus, per emissarium deniquè quò necessum est defertur.

Compositæ exurgunt ex acinis qui propriis membranulis conclusi substantiâ cellulosâ uniuntur. De harum fabricâ imprimìs disputatum, illas Malpighius voluit esse congeriem glandularum simplicium quarum emissaria in unum ductum excretorium coeant, Ruischius verò acinos ex quibus componuntur mera esse vasorum glomera absque folliculo interposito contendit.

Occurrunt in diversis corporis partibus, præsertìm secundùm venarum majorum tractum, massulæ quædam subrotundæ, diversæ molis, duplici membranâ inclusæ, substantiæ spongiosæ, cellulosæ, in cujus spatiolis innummerabilia vasa minora rubra lymphatica nerveaque decurrunt. Illas glandulas lymphaticas dicunt.

In iis lymphæ elaborationem aliquam conciliari, etsi non demonstratum, attamen facilè conjiciendum.

* Tertiam glandularum Classem constituunt aliqui, illarum nempè quarum usus nundùm determinatus est, sed si semel detegatur, in alterutram constitutam Classem reducendæ erunt.

EX CHIRURGIA.

TUMOR durus, gravis, tactui minimè cedens, lentè ut plurimùm ac sensìm crescens, in mollibus corporis partibus, caloris, doloris, inflammationis plerùmque expers, cutis non immutans colorem, scirrhus vocatur.

Illum dividunt in verum qui mox descriptus; & spurium sensu non obtuso, duritieque minùs renitente, à priore diversum. Simplex uterque aut complicatus, primitivus aut consecutivus.

Morbi hujus causæ externæ & internæ. Hæ sunt humorum prava Diathesis à lue venereâ, scrophulosâ, hæreditariâ labe, menstruorum aut fluxûs hœmorroïdalis suppressione, rerum non naturalium abusu &c. Externæ verò, ictus, lapsus, attritus validus aut longus, quæ tumoribus indurationem inferre possunt; illis scilicet aut fluidorum blanda pervertitur indoles, aut proportionalis ad vasa amittitur crassities; his vasorum parietes ad se applicantur, liquorum circuitus intercipitur; utrinque, præsertìm ubi partis textura favet, nascitur obstructio in scirrhum pro circumstantiis degeneratura.

Ex præfatis deducenda diagnosis. Prognosis varia, generatìm tamen anceps. Scirrhus ex se innocuus, pluribus de causis difficillimè vitandis malignus evadit, aliundè materia adeò dura vix ac nevix quidem resolvitur aut emollescit, quæ, si fluidior adhibitis efficiatur remediis, in rodentem vertitur saniem, carcinomaque exulceratum aut fistulam cuilibet arti insuperabilem parit.

Scirrhi curatio triplex: Resolutio, Ablatio, Palliatio. Recenti, benigno, loco idoneo sito, sensu ac mollitie quâdam gaudenti prior competit, faciliùs obtinenda, si agens externum morbum procreaverit. Liquorem induratum sensìm attenuare, ut inde solidorum actioni minùs obsistat, eumdem in communem circulationis alveum repellere vel per debitas vias deturbare, hæc sunt quibus obtinetur; hinc patet quænam adhibenda, quænam fugienda.

Mediis indicatis emollitur quandoque tumor, feliciter nonnumquàm evanescit; si verò diù obsistat, dolorem concipiat, si cancrosa degeneratio pertimescenda, si in irresolubilem abierit duritiem, si mole vicina comprimens suffocationem, rapidè crescens extirpationis in posterum periculum majus minitetur, cum situs, mobilitas, ægri valetudo permittunt, ad alteram protinùs curationis speciem confugiendum.

Extirpatio triplici modo obtineri potest, caustico, ligaturâ, ferro. Caustica plerumque non sufficientia, frequentiùs infida & funesta. Ligatura tunc instituenda cum scirrhosa moles eminens pedunculo quasi hæret affixa, sæpè exitiosa, ferro utcumque postponenda.

PRO diversis scirrhi mole; situ; cutis colore; aut adhæsione, variat tumorem amputandi methodus; unde nunc dissectis integumentis integer, quasi enucleatus, aufertur; modò cum cute super positâ rescinditur. Amputatione peractâ inquirendum, an aliquid scirrhosæ indolis relictum fuerit, citòque eximendum.

SANGUINIS effluvium, sæpè statìm modicum, sed post aliquot horas graviùs quandoque recrudescens, mediis debitis cohibeatur. Vulnus pro variâ quâ fuit extirpatus methodo diversè deligetur; illîc cutis segmenta ad se admoveantur, admotaque contineantur, hîc verò patula plaga pro suis temporibus tractanda. Pro casu fonticulus aperiatur.

SCIRRHUS adhærescens, ægri cacochymiâ, aut ætate provectiori complicatus palliativè tractandus; tunc sola sedantia, si adsit dolor, cum his quæ temperiem corrigere possunt, si exigitur, adhibenda.

Has Theses DEO JUVANTE, *& Præside* M. PETRO BRASDOR, *Artium & Chirurgiæ Magistro, Serenissimæ Aurelianensium Ducissæ Chirurgo primario, tueri conabitur* JOANNES-PETRUS LEDOUX, *Parisinus, Artium Liberalium in almâ Universitate Parisiensi Magister.*

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Veneris 3ª. Augusti, à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam. Anno Domini 1753.

PRO ACTU PUBLICO,

ET

MAGISTERII LAUREA.

Typis DELAGUETTE Regiæ Chirurg. Academiæ Typographi 1753.